

Trams 2017

Bas Schenk
Maurits van den Toorn

UITGEVERIJ DE ALK BV

Foto hiernaast:

De Flexity-2 trams van de eerste bestelling van De Lijn zijn allemaal in dienst; de vijfdelige trams zijn in Antwerpen aan te treffen op de lijnen 4 en 10 ter vervanging van de PCC's. Nationalestraat, 14 augustus 2016 (Luc Koenot).

De tekst van Trams 2017 werd afgesloten op 9 oktober 2016.

Verantwoording

Bij het samenstellen van dit boek zijn gegevens ontleend aan de tijdschriften Blickpunkt Straßenbahn, Metro Report, Op de Rails, Stadtverkehr, Strassenbahn Magazin, Tram, Tram 2000, Tramways and Urban Transit en Ville Rail et Transports, plus aan een groot aantal websites.

Voor reacties zijn we bereikbaar op de volgende e-mail-adressen:
bas.schenk.1@gmail.com
mrtoorn@planet.nl

Inhoud

Voorwoord	4
Nederland	7
België en Luxemburg	36
Noord-Duitsland	59
Zuid-Duitsland	85
Oost-Duitsland	105
Oostenrijk	128
Zwitserland	139
Frankrijk	152
Italië	167
Spanje en Portugal	176
Groot-Brittannië en Ierland	185
Scandinavië	196
Oost- en Zuidoost-Europa	207
Rusland, 25 jaar na de Sovjet-Unie	239
Trams in Centraal-Azië	259

Oostenrijk

Wenen

Met het in dienst nemen van de A1 131 in oktober 2015 is de levering van de korte versie van de ULF voltooid. De eerste wagen van de volgende generatie lagevloertrams, de bij Bombardier bestelde trams van het type Flexity Wien, wordt pas in 2018 wordt geleverd, terwijl de ingebruikname van de eerste trams van de serielevering niet voor 2019 is te verwachten. Daarom hebben de Wiener Linien al eerder bij Siemens dertig lange ULF-lagevloertrams van het type B1 besteld om die periode te overbruggen. De levering is in december 2015 begonnen en wordt in 2017 voltooid. De bouw van de ULF-trams is dan definitief afgesloten.

Door de vernieuwing van het wagenpark neemt de inzet van de oudere trams met een hoge vloer steeds verder af. Sinds het najaar van 2015 rijden ook op de lijnen 37 en 42 alleen nog maar korte ULF-trams, terwijl op lijn 33 naast zes korte ULF-trams op weekdays drie E1-trams (gelede wagens van Lohner en Rotax naar het klassieke Duwegag-ontwerp, serie 4400/4500) zonder bijwagens rijden. De E1-trams worden samen met bijwagens van type c3 (serie 1100/1200) zo nu en dan ook nog ingezet op lijn 6. Met de nieuwere bijwagens van het type c4 (serie

Wenen.
De levering
van de korte versie
van de ULF
is met de
131 voltooid; 26
juni 2016
(Albert Koch).

Wenen. De aflevering van nieuw materieel leidt tot een afname van de inzet van klassieke tramstellen van E1-motorwagens met c3- en c4-bijwagens; 5 april 2016 (Marco Moerland).

Wenen. De E2-motorwagens met de c5-bijwagens zijn nog volop in dienst en hebben recentelijk nog een grote revisie gehad; 5 april 2016 (Marco Moerland).

Wenen. Bij de Wiener Lokalbahnen zijn de dubbelgelede broertjes van de E2 ook nog steeds in dienst. Baden, 2 april 2016 (Marco Moerland).

1300) rijden ze op de lijnen 5, 25, 26, 30, 43 en 49, meestal ook alleen op werkdagen. Op de lijnen 2 en 31 zijn de oude Duewags vervangen door de nieuwere E2+c5 (trams van het type Mannheim, series 4000+1400), die vrij kwamen door de inzet van ULF-trams op andere lijnen. Medio 2016 waren er nog ongeveer 75 E1-trams, waarvan er zo'n vijftig op werkdagen op de genoemde lijnen reden. Van de oorspronkelijk 122 E2 en 117 c5 zijn nog 119 motorwagens en 116 bijwagens beschikbaar, die naast ULF-trams dienst doen op de lijnen D, 1, 2, 6, 18, 30, 31, 38, 40, 41, 58 ('s ochtends één scholierenrit), 60, 67 en 71, deels alleen op werkdagen.

De in juni 2016 afgevoerde E1 4773 nam op 12 juni in het trammuseum in Wehmingen (Duitsland) deel aan het evenement '60 Jahre Düwag Gelenkwagen' en ging vervolgens naar een bedrijf in de stad Kreienzen, dat hem als seminar- en trainingsruimte gaat gebruiken. Uit de museumcollectie van de Wiener Linien werden in april 2016 tweeassige werkmotorwagen MR 6150 (ex M 4150) en bijwagen k3 1605 verkocht aan Siemens, die ze cadeau deed aan het vervoerbedrijf van Oradea in Roemenië. Daar rijden sinds 2008 tien korte ULF-trams, die identiek zijn aan de Weense A1-trams.

Metrolijn U4 was tussen 30 april tot 4 september 2016 deels buiten dienst wegens renovatie van de infrastructuur. Hoewel er vervangend busvervoer was, werden de klanten ook verwezen naar de tramlijnen

49 en 58. Die werden allebei versterkt, op lijn 58 reden lange ULF-trams in plaats van de korte variant, aangevuld met vijf E2+c5-tramstellen, terwijl op lijn 49 als extra enkele E1+c4-stellen werden ingezet.

Na de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2015 hebben de Sociaal-democratische Partij en de Groenen weer een coalitie gevormd. In het regeerprogramma staan diverse nieuwe tramverbindingen. Het gaat om een nieuwe lijn 15 als dwarsverbinding op de Wienerberg, verlengingen van de lijnen D en 25 en een lijn voor de ontsluiting van een nieuwe woonwijk op het terrein van het vroegere Nordwestbahnhof. Dat laatste verliest in november 2016 zijn functie doordat de containerterminal hier verplaatst wordt naar een nieuwe goederenterminal in Inzersdorf. Enige actie was medio 2016 nog niet ondernomen. Daarentegen gaat op 2 september 2017 de verlenging van metrolijn U1 van de Reumannplatz naar Oberlaa open. Dan zal de tot de Alaudagasse ingekorte lijn 67 nog eens 3,2 km worden ingekort tot de Reumannplatz. Oorspronkelijk zou lijn 67 vanaf de Reumannplatz over de Laaer-Berg-Strasse naar Laaer Berg rijden, maar dat plan is van de baan.

Linz

Op 27 februari 2016 werd de verlenging van lijn 3 met 2,7 km van Doblerholz in de gemeente Leonding naar de halte Trauner Kreuzung aan de rand van het stadje Traun geopend. Op dat moment waren de bouwwerkzaamheden voor de verdere verlenging van 1,8 km naar Schloss Traun al in volle gang. Dit 450 m lange enkelsporige baanvak in het centrum van Traun is geopend op 10 september 2016.

Tot dat moment reed elke tweede tram van lijn 3 (met op werkdagen een kwartierdienst) door naar Trauner Kreuzung, de andere diensten eindigden als lijn 3* in Doblerholz. Sinds september 2016 hebben de doorgaande diensten het lijnnummer 4 (Urfahr, Landgutstrasse – Schloss Traun). Er zijn plannen voor een doortrekking van de lijn naar het industriegebied Nettingsdorf, maar een tijdschema is er nog niet. Tot de Trauner Kreuzung geldt het stadstarief van Linz, voor het verdere traject is de eerste zone van het Oberösterreichische Verkehrsverbund van toepassing.

In oktober 2015 is de oude brug over de Donau, die zowel voor het autoverkeer als het treinverkeer diende, gesloten. Er komt een nieuwe brug waarover binnen enkele jaren de 'tweede tram-as' komt, als aanvulling op de route van de tram tussen Urfahr enerzijds en het Hauptbahnhof en de Bulgariplatz anderzijds. Vanwege de toename van het vervoer naar de universiteit is in de zomer van 2016 op de plaats waar de tram vroeger de spoorlijn van Linz naar station Urfahr kruiste een nieuwe keerlus gebouwd. Vanaf 12 september 2016 keren hier op schooldagen 's ochtends enkele versterkingsritten.

Omdat er voor de verlenging van lijn 3 meer trams nodig zijn, zijn in het voorjaar van 2016 zes 40 m lange Cityrunners onder de nummers 083-088 in dienst gekomen. Linz gebruikt nog steeds de benaming Cityrunners, het gaat om het tramtype dat inmiddels Flexity heet.

Linz. Op 27 februari 2016 werd lijn 3 verlengd naar Trauner Kreuzung aan de rand van Traun, als eerste fase van de lijn naar Schloss Traun; Pasching (Ernst Lassbacher).

Linz. Op 10 september 2016 kwam de tramverbinding naar Traun in gebruik als lijn 4. In het centrum van Traun is de lijn enkelsporig uitgevoerd. Hauptplatz. 10 september 2016 (Robert Schrempf).

